

A közvélemény-kutatás szerint a politikai változások és az orosz befolyás okozta aggodalmak közepette változik a közép-európai médiaszabadsághoz kapcsolatos hozzáállás

[Budapest, 2024, április 25.] A Visegrádi Négyek (V4) országaiban – Csehország, Szlovákia, Lengyelország és Magyarország – végzett közvélemény-kutatás szerint a politikai változások és a régióban az orosz beavatkozással kapcsolatos növekvő aggodalmak hatására jelentősen megváltozott a médiaszabadság közvélemény általi megítélése.

A legmeglepőbb eredmény a lengyelországi médiaszabadsággal kapcsolatos aggodalmak erőteljes csökkenése, amely a 2023-as 71%-ról 53%-ra esett vissza 2024-ben, miután egy sokkal inkább főirányzatú többségi kormányt választottak. Ez ellentétben áll a szlovákiai és a magyarországi helyzettel, ahol a tavalyi évhez képest növekedett az aggodalom a témával kapcsolatban, hiszen mindkét kormányt továbbra is bírálatok érik a médiaszabadság és a jogállamiság kezelése miatt.

A felmérés rávilágít arra is, hogy a V4-országokban egyre nagyobb a félelem a hazai médiába és a közvéleménybe való orosz behatolástól. A válaszadók többsége aggódik Oroszország befolyása miatt, a számok a magyarországi 61%-tól a lengyelországi 77%-ig terjednek.

Ezen aggodalmak ellenére a közvélemény határozottan támogatja, hogy a kormányok intézkedjenek a médiaszabadság védelme érdekében. A válaszadók túlnyomó többsége mind a négy országban úgy véli, hogy az államoknak meg kellene erősíteniük a média függetlenségét védő jogszabályokat, Lengyelországban ez az arány eléri a 78%-ot, Szlovákiában pedig a 74%-ot.

Egyéb fontos megállapítások:

- Általános egyetértés alakult ki a médiabefektetések átláthatóságának és a tulajdonosi összefonódások korlátozásának fontosságát illetően, hogy elkerülhető legyen az erős és befolyásos csoportok és egyének dominanciája.
- Továbbra is nagy a támogatottsága annak, hogy az Európai Unió szankciókat szabjon ki azokra az országokra, amelyek kormányai beavatkoznak a médiaszabadságba, különösen Lengyelországban (63%) és Szlovákiában (61%).
- Lengyelországban és Magyarországon a közösségi oldalakat és az üzenetküldő alkalmazásokat szabadabbnak és megbízhatóbbnak tartják, mint a mainstream médiát.

A MEDIÁN által a prágai székhelyű Szerkesztőségi Függetlenség Bizottság megbízásából, a Bakala Alapítvány támogatásával végzett felmérést több mint 4000, 18 éves vagy annál idősebb válaszadó megkérdezésével végezték a V4-es országokban 2024 márciusában. A felmérés hasznos betekintést nyújt a médiaszabadsággal kapcsolatos összetett és változó álláspontokba egy olyan régióban, amely az elmúlt években jelentős kihívásokkal nézett szembe. A Riporterok Határok Nélkül szervezettel együttműködve délelőtt 10 órától sajtótájékoztatót tartanak Budapesten, amelyen Věra Jourová európai biztos, valamint a régió újságírói és kiadói is felszólalnak.

Tessa Szyszkowitz, a Szerkesztőségi Függetlenség Bizottság elnöke elmondta: „A média szabadságáról szóló felmérés három évre vonatkozó adatai a sajtószabadsággal kapcsolatos közvélemény összetett képét tárják fel Közép-Európában. Szembetűnő az ellentmondás a lengyelországi csökkenő aggodalom és a magyarországi és szlovákiai fokozódó aggodalmak között.”

„Miközben a régió a politikai változásokkal és az orosz befolyással küzd, a felmérés eredményei alátámasztják a médiafüggetlenség védelmének kritikus fontosságát. A fellépést ösztönző határozott közvéleményi támogatás rávilágít arra, hogy sürgősen szükség van a kormányok, a civil társadalom és a nemzetközi intézmények határozott válaszlépéseire.”

További információért lépjen velünk kapcsolatba:

Hana Schreibová
Szerkesztőségi Függetlenség Bizottság titkára
Economia, a.s. | Pernerova 47 | 186 00 Prága 8
hana.schreibova@economia.cz

Dr. Václav Štětka
Loughborough Egyetem
v.stetka@lboro.ac.uk